

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра надійності техніки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
конструювання та дизайну

_____ Іван РОГОВСЬКИЙ
« _____ » травня 2026 р.

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри надійності
техніки

Протокол №19 від «16» травня 2026 р.
Завідувач кафедри
_____ Андрій НОВИЦЬКИЙ

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП
«Будівництво та цивільна інженерія»
_____ Євген ДМИТРЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Кошторисна та договірна документація»

Галузь знань – 19 «Архітектура та будівництво»
Спеціальність – 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Освітньо-професійна програма – «Будівництво та цивільна інженерія»
Факультет конструювання і дизайну

Розробник: Валентина МЕЛЬНИК, кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри надійності техніки

Київ – 2026 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра надійності техніки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет конструювання та дизайну

« ____ » травня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Кошторисна та договірна документація»

Галузь знань – 19 «Архітектура та будівництво»

Спеціальність – 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Освітньо-професійна програма – «Будівництво та цивільна інженерія»

Факультет конструювання і дизайну

Розробник: Валентина МЕЛЬНИК, кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри надійності техніки

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	G19 «Будівництво та цивільна інженерія»	
Освітньо-професійна програма	«Будівництво та цивільна інженерія»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	4	7
Семестр	7	7
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>2 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>15 год.</i>	<i>год.</i>
Лабораторні заняття	<i>год.</i>	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>75 год.</i>	<i>118 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>3 год.</i>	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Економіка будівництва» є формування у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня комплексу теоретичних знань і практичних навичок у, що забезпечують комплексне уявлення про капітальне будівництво, значення та його роль для сучасного суспільства, для економіки країни загалом та аграрного виробництва зокрема, формування системи спеціальних знань і практичних навичок аналізу показників господарсько-виробничої діяльності підприємства з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища його функціонування.

Завдання дисципліни – вивчення економічного механізму функціонування будівельного підприємства, формування та використання ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності, основних економічних категорій, що діють в системі капітального будівництва країни, економічні закони та економічні принципи дії ринкових відносин даної галузі.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Економіка будівництва»:

ОК 15 «Архітектура будівель і споруд» - формує знання про сучасні архітектурні рішення, енергоефективність, вимоги до теплоізоляції – основу для розуміння «зелених» стандартів будівництва.

ОК 18 «Водопостачання, водовідведення, теплогазопостачання та вентиляція» - дає уявлення про сучасні інженерні системи, ощадливе використання ресурсів, що є ключовим для аналізу економічних перспектив євроінтеграції у будівництві.

ОК 26 «Організація будівництва» - формує знання про лінійні, функціональні та матричні структури управління, розподіл обов'язків – основа для теми «Організаційні структури управління підприємством».

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі будівництва та цивільної інженерії у процесі навчання, що передбачає застосування комплексу теорій та методів визначення міцності, стійкості, деформативності, моделювання, посилення будівельних конструкцій; подальшої безпечної експлуатації, реконструкції, зведення та монтажу будівель та інженерних споруд; застосування систем автоматизованого проектування у галузі будівництва;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

спеціальні, фахові компетентності (СК):

СК 2. Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління будівельним виробництвом.

СК 7. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у сфері архітектури та будівництва у непередбачуваних робочих контекстах.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Презентувати результати власної роботи та аргументувати свою позицію з професійних питань, фахівцям і нефахівцям, вільно спілкуючись державною та іноземною мовою.

ПРН 5. Використовувати та розробляти технічну документацію на усіх стадіях життєвого циклу будівельної продукції.

ПРН 16. Виконувати обґрунтування щодо економічної доцільності варіантного проектування, зведення, реконструкції та експлуатації будівель і споруд, використовувати методи інвестиційної оцінки об'єктів будівництва.

ПРН 17. Оволодіння навичками ефективною самотійною роботи (курсове та дипломне проектування) або у групі (лабораторні роботи, включаючи навички лідерства при їхньому виконанні); результативність роботи в умовах обмеженого часу з акцентом на професійну сумлінність і академічну доброчесність.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усьо го	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Будівельна організація як суб'єкт господарської діяльності														
Тема 1. Введення у дисципліну.		9	2				7	12	1	1				10
Тема 2. Загальна характеристика капітального будівництва як окремої галузі суспільного виробництва.		15	2	1			10	12	1	1				10
Тема 3. Форми організаційних зв'язків		8	2				6	12	1	1				10

у будівництві. Особливості функціонування підприємства в нових умовах господарювання													
Тема 4. Організаційно- правові форми господарської діяльності підприємств та їх класифікація за формами власності		27	2	7			16	12	1	1			10
Разом за змістовим модулем 1		55	8	8			39	48	4	4			40
Змістовий модуль 2. Управління та ефективність ресурсів будівельних організацій													
Тема 1. Матеріально- технічне забезпечення будівництва в умовах ринку	2	9	2	1			6	12	1	1			10
Тема 2. Основні виробничі засоби у будівництві	2	9	4	1			6	12	1	1			10
Тема 3. Оборотні засоби підприємства	2	9	4	1			6	12	1	1			10
Тема 4. Трудові ресурси у будівництві та організація оплати праці	2	9	4	1			6	12	1	1			10
Тема 5. Поняття собівартості будівельно-монтажних робіт, склад її витрат	2	9	4	1			6	12	1	1			10
Тема 6. Прибуток та рентабельність у будівництві	4	12	4	2			6	12	1	1			10
Разом за змістовим модулем 2		65	22	7			36	72	6	6			60
Усього годин		120	30	1 5			75	120	10	10			100

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Введення у дисципліну	2
2	Загальна характеристика капітального будівництва як окремої галузі суспільного виробництва	2
3	Форми організаційних зв'язків у будівництві. Особливості функціонування підприємства в нових умовах господарювання	2
4	Організаційно-правові форми господарської діяльності підприємств та їх класифікація за формами власності	2
5	Матеріально-технічне забезпечення будівництва в умовах ринку	2
6	Основні виробничі засоби у будівництві	4
7	Оборотні засоби підприємства	4
8	Трудові ресурси у будівництві та організація оплати праці	4
9	Поняття собівартості будівельно-монтажних робіт, склад її витрат	4

10	Прибуток та рентабельність у будівництві	4
	Разом	30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Змістовий модуль 1. Будівельна організація як суб'єкт господарської діяльності</i>		
1	Класифікація підприємств	2
2	Життєвий цикл підприємства	2
3	Створення і ліквідація підприємства	1
4	Якість будівництва	1
5	Європейський зелений курс. Українські перспективи	2
	Всього годин за змістовний модуль 1	8
<i>Змістовий модуль 2. Управління та ефективність ресурсів будівельних організацій</i>		
1	Склад і структура основних засобів	1
2	Формування та оцінка вартості основних засобів	1
3	Методи визначення амортизації	1
4	Ефективність основних засобів	1
5	Суть та функції процесу управління	1
6	Методи і моделі управління	1
7	Організаційні структури управління підприємством	1
	Всього годин за змістовний модуль 2	7
	Разом	15

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ринкове середовище у сфері будівництва. Реструктуризація, санація, банкрутство та ліквідація підприємств. Формування законодавчої бази будівельного сектору економіки України.	18
2	Матеріально-технічна база та науково-технічний прогрес у галузі будівництва. Особливості кредитування підприємств галузі. Техніко-технологічне забезпечення будівництва.	19
3	Ресурсне забезпечення будівельної галузі. Економічна ефективність використання машин і обладнання	18
4	Підприємство та підприємництво в сучасній системі господарювання. Результати та ефективність виробничої діяльності	20
	Разом	75

6. Методи і засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- самостійні роботи;
- захист семінарських робіт;
- інші види.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (семінарські заняття);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування, написання есе);

- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти;
- інші види.

8. Оцінювання результатів навчання. Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамен та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
1	2	3
Змістовий модуль 1. Будівельна організація як суб'єкт господарської діяльності		
ПР 1. Класифікація підприємств	ПРН 3, ПРН 5, ПРН 16. Перший модуль дисципліни формує навички публічного представлення думки. Це сприяє розвитку комунікаційної компетентності як з професійною аудиторією, так і з нефахівцями. Студенти вивчають етапи життєвого циклу підприємства у будівництві як системного об'єкта, що включає техніко-економічну документацію. Це готує їх до складання та аналізу проектно-організаційних матеріалів. Водночас студенти аналізують економічне середовище функціонування будівельної організації та можливості її адаптації до змін ринку. Це забезпечує розвиток навичок прийняття економічно виважених рішень у проектній та виробничій діяльності.	10
ПР 2. Життєвий цикл підприємства		10
ПР 3. Створення і ліквідація підприємства		10
ПР 4. Якість будівництва		10
ПР 5. Європейський зелений курс. Українські перспективи		30
Модульна контрольна робота 1		30
Разом за модулем 1		100
Змістовий модуль 2. Ресурси у будівництві та економіка будівельних організацій		
Склад і структура основних засобів	ПРН 3, ПРН 5, ПРН 16. Другий модуль дисципліни формує у студентів здатність доступно і впевнено комунікувати як з професіоналами, так і з нефахівцями. Опановують порядок документального оформлення економічних показників і звітності. Це готує їх до створення техніко-економічної документації на всіх етапах функціонування будівельного підприємства. Формують управлінські навички.	10
Формування та оцінка вартості основних засобів		10
Методи визначення амортизації		10
Ефективність основних засобів		10
Суть та функції процесу управління		10
Методи і моделі управління		10
Організаційні структури управління підприємством		10
Модульна контрольна робота 2		30
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$

Екзамен/залік 30 Разом за курс (Навчальна робота + екзамен)		≤ 100
--	--	-------

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2085>);
Робоча програма вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою.
- Конспекти лекцій з навчальної дисципліни (в електронному вигляді).
- Контрольні питання з навчальної дисципліни.
- Презентаційний мультимедійний матеріал для читання лекцій.
- Методичні вказівки для виконання практичних робіт.
- Методичні вказівки для виконання студентами індивідуальних завдань.
- Тестові завдання для проведення поточного модульного контролю.
- Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

10. Рекомендовані джерела інформації

- Економіка будівництва : навч. посіб. / В. Ю. Нестеренко, Т. В. Деділова, О. В. Юрченко, І. І. Токар ; Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2021. – 224 с.
 - Мельник В. І., Мельник В.І., Новицький А. В., Ревенко Ю. І., Лісецький В. О. Економічна ефективність конструкторських рішень: навчальний посібник. Київ : НУБіП України, 2026. 232 с.
 - Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Економіка будівництва» для студентів спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія всіх форм навчання / укл. І. В. Харченко. Кропивницький, 2020. 41 с.
 - Економіка будівельного підприємства : підручник / авт. кол.: Т.О. Окландер, І.А. Педько, О.Л. Камбур [та ін.]. К. : Центр учбової літератури, 2018. – 363 с.
 - Економіка підприємства: підручник/ під ред д.е.н., проф. Фролової Л.В.: Бондаренко М.О. Одеса: ОНПУ, 2020. 708 с.
 - Серьогіна Н.В. Методичні вказівки до практичних занять та виконання індивідуального завдання з дисципліни «Економіка будівництва» для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальностей 075 «Маркетинг» та 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність». Одеса: ОДАБА, 2020. 66 с.
- Допоміжні
- Світлична Т.І. Економіка і організація діяльності будівельного підприємства: конспект лекцій. – Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2016. 37 с.
 - Економіка будівництва: конспект лекцій / уклад. В.С. Оласюк. Любешів: Любешівський технічний коледж Луцького НТУ, 2015. 73 с.
 - Економіка проектування в будівництві: навчальний посібник/ А.Ф.Гойко та ін. К.: КНУБА, 2015. 236 с.
- Господарський Кодекс України.
 - Цивільний кодекс України.

2. ПКУ в останній чинній редакції від 19 квітня 2018 року.
3. Рогожин П.С., Гойко А.Ф. Економіка будівельних організацій. К.: Видавничий дім «Скарби», 2007. 448 с. 10. Губар Л.С. Економіка будівництва. К: Аграрна освіта, 2014. 560 с.
4. ДСТУ Б Д.1.1-1 2013 Правила визначення вартості будівництва. Київ, Мінрегіон України, 2013. 96 с.
5. ДСТУ Б Д.1.1-2 2013 Настанова щодо визначення прямих витрат у вартості будівництва. Київ, Мінрегіон України, 2013. 24 с.
6. ДСТУ Б Д.1.1-3 2013 Настанова щодо визначення загальновиробничих і адміністративних витрат та прибутку у вартості будівництва. Київ, Мінрегіон України, 2013. 40 с.
7. ДСТУ Б Д.1.1-4 2013 Настанова щодо визначення вартості експлуатації будівельних машин та механізмів у вартості будівництва. Київ, Мінрегіон України, 2013. 29 с.
8. ДСТУ Б Д.1.1-5 2013 Настанова щодо визначення розміру коштів на титульні тимчасові будівлі та споруди і інші витрати у вартості будівництва. Київ, Мінрегіон України, 2013. 62 с.
9. ДСТУ Б Д.1.1-6 2013 Настанова щодо розроблення ресурсних елементних кошторисних норм на будівельні роботи. Київ, Мінрегіон України, 2013. 45 с.
10. ДСТУ Б Д.1.1-7 2013 Правила визначення вартості проектно-вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво. Київ, Мінрегіон України, 2013. 54 с.
11. ДСТУ Б Д.1.1-9 2013 Настанова щодо визначення вартості та трудомісткості робіт з перевезення будівельних вантажів власним автомобільним транспортом будівельних організацій при складанні договірної ціни та проведенні взаєморозрахунків за обсяги виконаних робіт. Київ, Мінрегіон України, 2013. 59 с.
12. Елементні кошторисні нормативи: РЕКН на будівельні роботи (ДБН Д.2.2.-1999); РЕКНМО на монтаж обладнання (ДБН Д.2.3.-1999); РККНЕМ експлуатації будівельних машин і механізмів (ДБН Д.2.7.-2000)